

Statenmededeling

Onderwerp

Voortgangsrapportage Uitvoeringsprogramma Fiets in de Versnelling 2016-2020.

Datum

25 juni 2018

Documentnummer

GS: 4313015

PS: 4376804

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

De voortgang van de uitvoering van het programma Fiets in de Versnelling (FidV) 2016-2020.

Aanleiding

Op 9 september 2016 hebben uw Staten ingestemd met [Begrotingswijziging 59/16A](#) ter financiering van het Uitvoeringsprogramma FidV 2016-2020. Nu we ruim twee jaar bezig zijn met de uitvoering informeren we u graag over de voortgang van dit programma. Deze Voortgangsrapportage beslaat de periode 1 januari 2016 - 1 juni 2018.

Bevoegdheid

Wij leiden deze voortgangsrapportage door aan uw Staten vanuit onze uitvoerende rol. Uw Staten kunnen hiervan kennisnemen op basis van uw controlerende rol.

Kernboodschap

- De uitvoering van de drie zogenoemde Versnellingen van het Uitvoeringsprogramma ligt op schema.*

In de [Longread Voortgang Uitvoeringsprogramma Fiets in de Versnelling 2016-2020](#) leest u welke resultaten er sinds 2016 zijn geboekt. Hieronder zijn de belangrijkste onderdelen samengevat.

Fietsinfrastructuur: klaar voor de toekomst

De provincie heeft de regie bij de aanleg van het snelfietsrouten netwerk Brabant. De snelfietsroutes Valkenswaard-Eindhoven en Oss-Den Bosch, gestart in de vorige bestuursperiode, zijn al gerealiseerd. De derde route uit die periode is

Cuijk-Mook-Nijmegen, waarvan de aanleg op schema ligt. Het sluitstuk, de fietsbrug over de Maas wordt momenteel aanbesteed en zal in 2020 worden opgeleverd.

Datum

25 juni 2018

Documentnummer

GS: 4313015

PS: 4376804

In 2016 hebben uw Staten de ambitie voor een Brabants snelfietsrouten netwerk onderschreven met toekenning van € 35,6 mln. voor de realisatie. Daartoe hebben we begin 2017 de subsidieparagraaf Snelfietsroutes vastgesteld. De gemeenten zijn aan zet bij de planning en realisatie van de snelfietsroute. Er zijn inmiddels bestuursovereenkomsten getekend voor de routes Tilburg-Waalwijk en Eindhoven-Helmond (beide 2017) en Den Bosch-Waalwijk (begin 2018). In 2018 worden er 4 getekend. De KPI van 5 routes gerealiseerd in 2020 en 4 gestart ligt daarmee op schema.

We zetten ons in om de speed-pedelec veilig te integreren in het Brabants mobiliteitssysteem. Deze snelle fietsen moeten in ieder geval gebruik kunnen maken van de snelfietsroutes. Op grond van uw [motie](#) "Niet van 't padje af voor speed-pedelec" d.d. 7 juli 2017, hebben we geconstateerd dat op 5 locaties provinciale wegen in de bebouwde aanpassingen wenselijk zijn omwille van de veiligheid. Hierover zijn we met betrokken gemeenten in overleg.

2017 is de kwaliteitsindicator provinciale wegen inhoudelijk aangepast aan nieuwe landelijke richtlijnen. Dit jaar hebben we een programma klaar dat in beeld brengt hoe we aan de nieuwe richtlijnen kunnen voldoen. Dan wordt ook duidelijk welke KPI op basis van de verbeterde kwaliteitsindicator in 2020 realistisch is.

Begin 2017 is de laatste OV-fietslocatie in Brabant geopend. Daarmee is elk Brabants treinstation en vier grote busstations voorzien van OV-fiets. De nieuwe locaties voorzien in een behoefte: het aantal ritten met OV-Fiets in Brabant is met 80% gegroeid in 2017 t.o.v. 2015.

Om een beeld te krijgen van de waardering van de gebruikers van de fietsinfrastructuur in Brabant is in het voorjaar van 2018 onder Brabantse ANWB-leden een enquête gehouden. Zij waarden de Brabantse fietsroutes met een 7.5. In Brabant wordt vooral de omgeving gewaardeerd: het is mooi fietsen in Brabant. De veiligheid op fietspaden vindt men, vooral door conflicten met ander (gemotoriseerd) verkeer, een aandachtspunt.

Fiets: de Brabantse lifestyle

Het fietsstimuleringsprogramma voor forenzen, [B-Riders](#), is in 2014 gestart en heeft sindsdien hebben ruim 7.500 Brabantse werknemers verleid de auto laten staan om de fiets naar het werk te pakken. Dankzij B-Riders gaan er dagelijks 4000 auto's minder de weg op tijdens de spits. De KPI van 5000 spitsmijdingen (in 2020) komt daarmee in zicht. Doorlopende monitoring laat zien dat de gedragsverandering beklijft, met maar ook zonder financiële beloning van de deelnemers.

B-Riders maakt sinds 2017 onderdeel uit van de werkgeversaanpak Fiets: het aanbod dat we aan werkgevers doen om het fietsgebruik te stimuleren. Het enthousiasme bij werkgevers groeit en daarmee ook het aantal zogenoemde B-Rider Companies. Er zijn momenteel circa 1000 deelnemers van B-Riders Companies waar bedrijven voor betalen. En de provincie doet ook mee.

Datum

25 juni 2018

Documentnummer

GS: 4313015

PS: 4376804

Onder aanvoering van een "fietsregisseur" helpt het Brabant mobiliteitsnetwerk (bmn) organisaties online en offline met het stimuleren van hun medewerkers om voor het woon-werkverkeer de fiets te pakken. Dat gebeurt op uiteenlopende manieren van het aanbieden van het stappenplan fietsstimulering en het delen van goede voorbeelden tot actief meedenken bij het tot stand brengen van fietsstimuleringsprogramma's. Met het aangaan van een bestuursovereenkomst voor de aanleg van een snelfietsroute zijn gemeenten verplicht om actief met fietsstimulering en een werkgeversaanpak aan de slag te gaan. Inmiddels zijn er in Brabant bijna 90 werkgevers met meer dan 100 werknemers aangesloten bij het werkgeversplatform, waarmee de KPI van 125 werkgevers in 2020 wordt genaderd.

Fiets als voertuig voor innovatie

Brabant staat bekend als een provincie waar veel fietsinnovaties vandaan komen. Het is dan ook een speerpunt in het programma Fiets in de Versnelling. Bij de aanleg van de snelfietsroutes zullen deze innovaties, variërend van wayfinding tot sneller groen bij verkeerslichten, conform de KPI waar mogelijk worden toegepast. Fietsinnovaties stonden ook centraal tijdens het Nationaal Fietscongres dat we in 2017 succesvol hebben georganiseerd in Tilburg. Over de ontwikkelingen op dit vlak is eind 2017 de [longread fietsinnovaties](#) gepubliceerd.

Om de kennisontwikkeling rond Smart Mobility goed te borgen zijn NHTV en Provincie in 2016 het lectoraat Urban Intelligence gestart. Fiets is een van de centrale onderwerpen. Door praktijkgericht onderzoek met behulp van fietsdata wordt de verbinding gelegd met OV en stedelijke ontwikkeling (Bicycle Oriented Development).

In 2017 heeft de provincie een verkenning laten uitvoeren naar de haalbaarheid van een energie opwekkend solarfietspad. Conclusie van deze verkenning is dat alle producten nog in een pilotfase zitten en dat er nog te weinig inzicht is in de kosten, opbrengsten en risico's. Om bij te dragen aan versnelling van de marktintroductie van geïntegreerde fotonvoltaïsche technieken zetten we in op een innovatiepartnerschap "Zon op infra" met de provincies Noord- en Zuid-Holland. Het is het eerste innovatiepartnerschap in Nederland op dit vlak. Het partnerschap behelst een gezamenlijke aanbesteding van geïntegreerde fotonvoltaïsche technieken op provinciale fietspaden. Noord-Brabant zet daarbij in op [dunne film](#). Het streven is eind 2019 tot realisatie over te gaan, waarmee de KPI van 500 meter solarfietspad haalbaar lijkt.

2. *We werken samen met partners binnen en buiten Brabant aan het vergroten van het fietsgebruik.*

Voor de uitvoering van het fietsprogramma is de bestaande samenwerking met diverse fietspartners geïntensiveerd. In het online en offline platform Ons Brabant Fietst werken circa 60 partners aan het gezamenlijke doel: meer mensen vaker op de fiets. Daartoe wordt elk jaar een actieprogramma opgesteld. Succesvolle samenwerkingsacties waren onder meer een fietsveiligheidsactie bij Natuurpoorten samen met de ANWB en het ontwikkelen van een Handboek voor [Bike Guerrilla's](#) met de NHTV.

Bij de voorbereiding van de verschillende snelfietsroutes ligt het initiatief weliswaar bij de gemeenten, de samenwerking met betrokken gemeenten is intensief. Zo zorgen we ervoor dat de routes aan de gestelde kwaliteitseisen voldoen.

Op landelijk niveau is de samenwerking met andere provincies en met het Rijk verbeterd door onze actieve deelname aan [Tour de Force](#). We nemen actief deel aan het Europees project Cycle Highways Innovation (CHIPS) waarbinnen we ons onder meer richten op de ontwikkeling van de zogenoemde wayfinding (bewegwijzering, herkenbaarheid, uitstraling) voor snelfietsroutes.

Consequenties

1. *Snelfietsroutes: naar verwachting zal bij ondertekening van de vijfde bestuursovereenkomst het huidige subsidieplafond van € 35,6 mln. bereikt worden.*

De eerste 5 snelfietsroutes zijn:

- Tilburg – Waalwijk
- Den Bosch – Waalwijk
- Eindhoven – Helmond
- Veghel – Uden
- Breda – Tilburg

We stellen voor om voor de volgende 4 snelfietsroutes aanvullende financiële middelen beschikbaar te stellen ter grootte van € 25,4 mln., zodat het Brabantbreed netwerk van snelfietsroutes kan worden gerealiseerd. Hiertoe zullen we uw Staten een voorstel aanbieden bij de aanstaande Bestuursrapportage. De routes die voor deze aanvullende financiële middelen in aanmerking komen zijn (in uiteenlopende planfasen¹):

- Den Bosch – Zaltbommel
- Bergen op Zoom – Roosendaal
- Nistelrode – Uden
- Eindhoven – Den Bosch
- Tilburg – Oosterhout
- Tilburg – Oisterwijk
- Breda – Etten-Leur

---

¹ De dynamiek rond snelfietsroutes is groot. Het is op dit moment niet aan te geven in welke volgorde de volgende routes zich zullen aandienen.

Datum

25 juni 2018

Documentnummer

GS: 4313015

PS: 4376804

2. *Voor de duurzame verzelfstandiging van B-Riders zal vóór de zomer van 2018 in samenwerking met het Rijk een aanbesteding worden gedaan die resulteert in een sluitende businesscase ultimo 1 januari 2020.*

Nu dit fietsstimuleringsprogramma stevig staat willen we overeenkomstig de bedoeling van Beter Benutten het project overdragen aan de markt. Daarmee eindigt de opdrachtgeversrol van de provincie en worden we afnemer (als B-Rider Company).

3. *Solarfietspad: in het najaar van 2018 zullen we een innovatiepartnerschap aangaan met Noord- en Zuid-Holland om vervolgens tot een innovatieve aanbesteding te komen van een energie-opwekkend solarfietspad.*

Het streven is in 2019 tot realisatie over te gaan.

Europese en internationale zaken

Velocity: in 2017 heeft Brabant via de samenwerking met de Dutch Cycling Embassy deelgenomen aan het mondiale fietscongres Velocity te Arnhem-Nijmegen. Brabant zal niet vertegenwoordigd zijn tijdens het Velocity-congres van 2018 te Rio de Janeiro.

Communicatie

Als provincie besteden we breed aandacht aan onze ambities van het programma Fiets in de Versnelling. De communicatie via het platform onsbrabantfiets.nl is een essentieel onderdeel in de samenwerking tussen Brabantse fietspartners en de communicatie over snelfietsroutes. Ook de communicatie en informatieverstrekking over fietsstimulering en de werkgeversaankpak fiets is op deze website samengebracht.

Voor communicatie op projectniveau dragen onze partners zelf de verantwoordelijkheid. Over specifiek provinciale projecten communiceren wij via brabant.nl. Ook bijgaande longread Voortgang Uitvoeringsprogramma FidV 2016-2020 zal op brabant.nl worden gepubliceerd. Zesmaal per jaar brengen we voor professionals het zogeheten Partnerbericht uit.

Vervolg

Via de Bestuursrapportage 2018 stellen wij uw Staten voor middelen voor een 2e tranche snelfietsroutes op de meerjarenbegroting te ramen voor het realiseren van het netwerk van snelfietsroutes. Met deze 2e tranche kunnen wij de ambitie voor snelfietsroutes uit het bestuursakkoord realiseren. Het is ons voornemen om de provinciale cofinanciering voor snelfietsroutes die gemeenten na de 2e tranche willen realiseren, te laten verlopen via de reguliere regionale programmering mobiliteit.

Op 12 juni 2018 heeft staatssecretaris Van Veldhoven de Tweede Kamer op hoofdlijnen geïnformeerd over de aanpak waarmee zij een impuls wil geven voor fietsroutes (€ 26 mln. beschikbaar) en fietsenstallingen (€ 74 mln. beschikbaar). Bij de prioritering geeft zij voorkeur aan projecten die in deze

Datum

25 juni 2018

Documentnummer

GS: 4313015

PS: 4376804

kabinetsperiode worden gerealiseerd, die passen in een regionale aanpak van fietsstimulering, en duurzaam worden gerealiseerd. In overleg met de steden stellen we een pakket van projecten samen waarover we tijdens het BO MIRT in het najaar een afspraak met het Rijk over cofinanciering willen maken.

Datum

25 juni 2018

Documentnummer

GS: 4313015

PS: 4376804

Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat werkt aan een programma slimme en duurzame mobiliteit. Daarvoor levert Brabant input met een Stedelijke agenda BrabantStad waarin Fiets één van de pijlers is, naast Intelligente Transportsystemen (ITS), Stedelijke logistiek en Toekomstbestendig Openbaar vervoer. Deze agenda is op 27 februari 2018 tijdens een BrabantStad-dinsdag bestuurlijk vastgesteld. Ter uitwerking daarvan stellen we in het najaar van 2018 met de steden een nieuwe Samenwerkingsagenda BrabantStad Fiets 2019-2022 op.

In het najaar van 2018 informeren we uw Staten over de kwaliteitsindicator provinciale wegen en het programma waarmee we de kwaliteit de komende jaren zullen verbeteren.

Uw staten worden verder over de voortgang van het Uitvoeringsprogramma FidV geïnformeerd via de jaarlijkse cyclus van begroting, bestuursrapportage en jaarrekening, waarin de beleidsdoelen en prestatie-indicatoren zijn opgenomen.

Bijlage

1. [Longread Voortgang Uitvoeringsprogramma Fiets in de Versnelling 2016-2020](#)

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Opdrachtgever: de heer H.W.J. Swaans, (073) 681 23 21,
hswaans@brabant.nl, programmamanager Verkeer en Vervoer

Opdrachtnemer: de heer R.H.M. Heijltjes, (073) 681 21 84,
rheijltjes@brabant.nl, programmaleider Fiets in de Versnelling

Datum

25 juni 2018

Documentnummer

GS: 4313015

PS: 4376804